

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	
učitel	žák
<ul style="list-style-type: none">▪ Motivuje k učení, snaží se cíleně vytvářet takové situace v nichž má žák radost z učení▪ Integruje učení do smysluplných celků▪ Uplatňuje individuální přístup k žákovi▪ Rozvíjí u žáků schopnost samostatné práce▪ Učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu▪ Pěstuje návyk sebekontroly, vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce▪ Učí práci s chybou▪ Učí trpělivosti▪ Při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace▪ Jde příkladem, neustále si dalším vzděláváním rozšiřuje svůj pedagogický obzor	<ul style="list-style-type: none">▪ Nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě, využívá moderní informační technologie▪ Nové poznatky vyvozuje na základě osobní zkušenosti a řízené činnosti▪ Vyhledává informace z různých informačních zdrojů, posuzuje je a využívá v dalším učení▪ Uvědomuje si potřebu spolupracovat a navazovat na práci druhých▪ Nachází způsoby vedoucí k odstranění nedostatků

Kompetence k řešení problému	
učitel	žák
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učí žáky nebát se problémů ▪ Podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů ▪ Podněcuje žáky k tvořivému a logickému myšlení ▪ Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů ▪ Využívá vhodných metod k rozvoji kreativity žáků (projektové vyučování, kooperativní učení, brainstorming...) ▪ V rámci svých předmětů učí, jak předcházet některým problémům 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Užívá základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, zobecňování, abstrakci, syntézu a analýzu) ▪ Stanovuje vhodný způsob řešení problému, Vyhodnocuje jeho správnost ▪ Nenechá se odradit počátečním nezdarem ▪ Osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

učitel	žák
<ul style="list-style-type: none">▪ Klade důraz na stručné, logické a výstižné vyjadřování v písemném i ústním projevu▪ Seznamuje žáky se základními prostředky komunikace verbální i neverbální▪ Uskutečňuje diskuzi – učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace▪ Vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí▪ Důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu	<ul style="list-style-type: none">▪ Vyjadřuje se kultivovaně v písemném i ústním projevu▪ Hovoří k věci▪ Obhájí své stanovisko vhodnými argumenty▪ Naslouchá promluvám druhých lidí▪ Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro své vzdělání i účinnou komunikaci s okolním světem▪ Prezentuje své názory a svou práci na veřejnosti

Kompetence sociální a personální	
učitel	žák
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zařazuje práci ve dvojicích a skupinách ▪ Společně s žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi ▪ Rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role ▪ Upevňuje dobré mezilidské vztahy, podporuje vzájemnou pomoc žáků ▪ Učí žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu ▪ Podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů ▪ Netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizuje, radí se, rozhoduje, kontroluje a prezentuje výsledky práce ve skupině ▪ Má radost z úspěchů spolužáků, oceňuje zkušenosti druhých ▪ V případě potřeby vyslechne spolužáka, poradí mu a pomůže ▪ Neubližuje mladším spolužákům

Kompetence občanské	
učitel	žák
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované vystupování a slušné chování k druhým lidem ▪ Prosazuje ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty ▪ Vede žáka k úctě k našim tradicím, kulturnímu a historickému dědictví ▪ Podporuje ekologický přístup k životnímu prostředí ▪ Organizuje třídní a školní akce vedoucí k vytváření pocitu sounáležitosti, dobrých vztahů mezi žáky a navození důvěry mezi učitelem a žákem ▪ Jedná s úctou a respektem se všemi dětmi bez rozdílu rasy, náboženství, kultury a rodinného zázemí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nachází vlastní chyby, poučí se z nich a omluví se ▪ Respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají ▪ Zná svá práva i povinnosti, samostatně se rozhoduje a nese důsledky svých rozhodnutí ▪ Nachází citlivý vztah ke svému prostředí, své vlasti a přírodě ▪ Uznává rovnocennost všech etnických skupin, poznává jejich kulturu a duchovní hodnoty

Kompetence pracovní	
učitel	žák
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci ▪ Při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí ▪ Vyžaduje dodržování pravidel bezpečného chování ve škole i mimo ni ▪ Zapojuje žáky do činnosti a aktivit školy podporujících zdraví a do propagace zdravého životního stylu ▪ Seznamuje žáky s různými profesemi ▪ Kvalitně odvedenou práci vždy pochválí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá bezpečně a účinně materiály a nástroje ▪ Adaptuje se na nové pracovní podmínky ▪ Dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole i mimo ni ▪ Plní si své povinnosti a závazky ▪ Uplatňuje v běžném životě složky zdravého životního stylu

Začlenění průřezových témat

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
<i>OSOBNOSTNÍ ROZVOJ</i>					
Rozvoj schopností poznávání	M , TV , PČ, VV	ČJ , M , TV , PČ, VV, HV	M , TV , PČ, VV, HV	M , VI , Př , TV , PČ, VV, HV	M , Prv, TV , PČ, VV, HV
Sebepoznání a sebepojetí	TV, HV	ČJ , TV, HV	Prv , TV , VV, HV	ČJ , Prv , TV, HV	Prv , TV , VV, HV
Seberegulace a sebeorganizace	Prv , TV , PČ	Prv , TV , PČ, HV	ČJ , TV, HV	TV , PČ , VV, HV	TV, PČ , VV, HV
Psychohygiena	Prv , TV, HV	Prv , TV, HV	ČJ , TV, HV	ČJ , TV, HV	Prv , TV, HV
Kreativita	ČJ , M , TV , PČ, VV, HV	M , TV , PČ, VV, HV	M , TV , PČ , VV, HV	ČJ , M , TV , PČ, HV	ČJ , M , TV , PČ , VV, HV
<i>SOCIÁLNÍ ROZVOJ</i>					
Poznávání lidí	Prv		AJ , Prv, VV, HV	VL , AJ , Prv , VV, HV	AJ , Prv , TV, VV, HV
Mezilidské vztahy	ČJ , Prv , PČ	Prv , PČ	ČJ , Prv , VV, HV	VL, Prv, TV, PČ , VV, HV	ČJ , Prv, PČ , VV, HV
Komunikace	ČJ , PČ, HV	ČJ , PČ, HV	Prv, HV	ČJ , AJ , Prv , TV , PČ, HV	ČJ , AJ , Prv , TV, PČ, HV

Kooperace a kompetice		M	ČJ , M	ČJ , M , TV , VV, HV	M , TV, PČ, HV
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv	Prv	AJ , Prv	ČJ , M , AJ ,Prv	ČJ , M , TV, HV
Hodnoty, postoje, praktická etika		ČJ , Prv	Prv	VV	VV, HV

Pozn. Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládnání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	Prv	ČJ, Prv	Prv	VI , Prv	ČJ , VI
Občan, občanská společnost a stát			Prv	VI , Prv	ČJ , VI ,Prv
Formy participace občanů v politickém životě				VI	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	Prv , Inf

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	Prv	ČJ , Prv	Prv	VI , Prv	ČJ , VI
Občan, občanská společnost a stát			Prv	VI , Prv	ČJ , VI , Prv
Formy participace občanů v politickém životě				VI	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	Prv, Inf

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;

- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	Prv	ČJ , Prv	Prv	VI, Prv	ČJ , VI
Občan, občanská společnost a stát			Prv	VI, Prv	ČJ , VI ,Prv
Formy participace občanů v politickém životě				VI	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	Prv , Inf

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;

- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy		Prv	Prv	AJ , Př	Prv
Základní podmínky života	Prv	Prv , PČ	Prv, PČ	Prv , PČ	Prv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PČ	Prv , PČ	Prv, PČ	Prv , PČ	Prv , PČ
Vztah člověka k prostředí	PČ , VV	Prv , PČ , VV	Prv , PČ , VV	Prv , VV	Prv, PČ , VV

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ	ČJ , Prv	Inf
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ , Prv	ČJ
Stavba mediálních sdělení					ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení					
Fungování a vliv médií ve společnosti		ČJ			ČJ
Tvorba mediálního sdělení				VV	ČJ , VV
Práce v realizačním týmu					ČJ

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;

- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Poznámky :

ČJ: český jazyk a literatura

M: matematika

AJ: anglický jazyk

VI: vlastivěda

Prv: prvouka

Př: přírodověda

VV: výtvarná výchova

HV: hudební výchova

PČ: pracovní činnosti

TV: tělesná výchova

Inf: Informační a komunikační technologie